Նօ. 4788 — 1881 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 11 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ　　22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ　　ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 23 ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ — Նօ. 4788

ՖԻԱԹԼԱՐ
Իսթանպօլ իչին սէնէլիկ մէճիտ 10
Ալթը այլըք " 5
Իւչ " " 3

Թաշրալար իչին մէճիտիյէ 10
Ալթը այ " 5
Բօսթա խարճըթը պիւլէ այրը տըր.

ԻԼԱՆԼԱՐ
Գիրինճի սէֆա իչին սաթըրը 3 ղշ
Իքինճի " " " 2 ղշ
Իւչիւնճիւ " " " 1 ղշ

30 ՓԱՐԱ.

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻԻ ԷՐՃԻԵԱՍ

١٢٩٧ ԹԷՇՐԻՆԻ ՍԱՆԻ ١١　　١٢٩٨ ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ ٢

Իլան օլըրասընա գօնուլմասըն իտանէ ու իւմթարամըն սաթըրը 5 ղշ
Մէջմուայար Կ. Ց. Փանօսեան իտմինէ եազըլըր
Իսթանպօլտա, Գալաթասա Բէնչէնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընտա Ն. 41.

30 ՓԱՐԱ.

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Թունուս, 21 Նոյ.

Շէհրի հալին օն սէքիզինտէ ժէնէրալ Սօսիէ, կալէսսէն էքի կիւն պաիտ մէսաֆէտէ վագը Սէրինիա նամ մահելլէ մուվասըլէթ իթմիշտիր։

Ժէնէրալ Սօսիէ Սէրինիատա օրդը միւթավաթ իչին կէլէն Համէտ միւթէպէրանըը գապուլ իթմիշտիր, հէմ գըեամ, հիչ ֆիրարլարընտա քիւլլիյեթլի հայվանաթ թէրք էյլէմիշլէր տիր։

Ճէզայիր, 21 Նոյ.

Սէյտատէն հարէքէթ իտէն ժէնէրալ Տէլէպէք Ֆըրգասը, շէհրի հալին օն սագուզունտա Մակար Ֆօգանիեէ մուվասըլէթ իլէ մահելլի մէզքիւրտէն Թախլիէ օլընտուղունու միւշահէտէ իթմիշտիր։

Վիէննա 21 Նոյ.

Ավուսթրիանըն, Բէթէրսպուրկ սէֆիրի գօնթ Քալնօքի, միւթէվէֆֆա պարօն Հայմէրլէ եէրինէ, ումուրը խարիճիէ նէզարէթինէ թայինի օլընմուշտուր։

(Էվէնինկ Հէրալտ մուխպիրի Բէյլէր-Բըլէր)

Լօնտրա, 22 Նոյ.

Պու սապահ չըգան ղազէթալըրըն պէեանընա կէօրէ, Ինկիլթէրրա գրալիչասընըն էն կէնճ մախտումի բրէնս Լէօբօլտ հազրէթլէրի իլէ, բրէնս տը Վալտէքին տէօրտիւնճիւ քէրիմէսի Հէլէն Փրէնսէսի Օկիւսթ իլէ եաքընտա իզտիվաճլէրի ագտ օլունաճագ տըր։

(Միւշարիլէյհա պին սէքիզ եիւզ ալթմըշ պիր սէնէսինտէ թէվէլլիւտ իթմիշ օլտուղունտան Թամ եիկիրմի եաշընտա տըր։)

Պէռլին. 23 Նոյ.

Ռօղուզ ալմաընտան տօլայը նամիզահ օլան Ալմանիա իմբէրաթօրու, օտասընտան տըշարը չըգամամագտա տըր։

Լօնտրա, 22 Նոյ.

Ամէրիքատան այլըան սօն թէլէկրաֆնամէլէր, շէհրի հալը Ֆրէնկլինին օն պիրինտէ 75 վէ օն իքիսինտէ 70 վէ օն իւչիւնտէ 46 նէֆէր գօլէրատան վէֆաթ իթմիշ օլտուղունու պէեան իտիեօրլար։

Խաստալըղըն պու տէրէճէ քէսպի խըֆֆէթ իթմէսի, հաճաճըն ավտէթէ կէօնթէրմիշ օլտուղլարը սիւրաթ օլտուղու, մէզքիւր թէլէկրաֆնամէլէր մաալինտէն անլաշըլըեօր։

Լօնտրա, 21 Նոյ.

Տէյլի Նիւզ ղազէթասընըն Կօլօս մուխպիրինտէն ալտըղը պիր թէլէկրաֆնամէեէ նազարէն, Եունան ասքէրի հալի հազըրըեէ գօնուլմուշ տուր։

ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻՅԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Լօնտրա սէֆարէթի սէնիյէսի իքինճի քեաթիպլիկի, րիւթպէի սանիէ սընըֆը սանիսի իլէ իզզէթլու Սէզայի պէյ թէվճիհ պույուրուլմուշ տուր։

Մէքթէպի Իտատիյէի Մըլքիյէ թէրճէմէ մուալլիմի Հիւսէյին Համիտ էֆէնտիյէ տէօրտիւնճիւ րիւթպէ մէճիտի նիշանը զիշանը իհսան պույուրուլմուշ տուր։

Ֆըրանսըզ մուրախխասլարընտան Մ. Մինօթ, Իթալիա միւրախխասլարընտան Մ. Վիլէնի, Իթալիա եիւզ պաշըլարընտան Մ. Բոլէթթի, Ավուսթրիա եիւզ պաշըլարընտան Մ. Մէթակէ, Ինկիլիզ զապիթլէրինտէն Սիւյվըն, Իթալիա գումանտանըն վափուրլարընտան Թէօրմինօ նամ վափուր իլէ տիւն Տէրսաատէթէ մուվասէլէթ էյլէմիշլէր տիր։

Այտըն վիլայէթի տէֆթէրտարը սաատէթլու Իպրահիմ էֆէնտի հազրէթլէրի էվվէլքի կիւնիւ Տէրսաատէթէ մուվասէլէթ էյլէմիշ տիր։

—

Իթալիա գումանտանը վափուրլարընտան «Օնիչս» նամ վափուր իլէ Քեաշղար էմիրի Եաղուպ Խանըն մախտումի Պէյ Գուլի պէյ մահէթինէ, Խավէրտէն չէհիլ պալաէթլիտէն Ալի պէյ օլտուղու հալտէ, էվվէլքի կիւնիւ Իզմիրէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

—

Շարգ աէմիր եօլլարը տիրէքթօրլուղու ճանիպինտէն, կէչէն ճումա կիւնքիւ վուգուպուլան իչըլ պինէ, գիւրտէ մուհաքքէր մաալիմ վէրիլիեօր։

«Գօնսիւլթէօրլար խաֆիֆէէ նաքալըմըշ տըրլար. քէօրրիւնիւն պէտէլէնմէսինտէն տօլայը, եօլճուլար պու էշխասըրընըն նագլի իչին մուվագգաթ սուբէթտէ պիր խատտը թախսիս գըլընմըշ տըր։

«Պու սէպէպտէն տօլայը, Գաճըրգ վէ Խասքէօյտէն պէրի թարաֆտա պուլունան Սթասիօնլար սարըֆընտա, էշեա նագլի պիր միւտտէթի մահսուսէ իչին թաթիլ օլունմուշ իսէ տէ, ինթիզամը պէրի գալտըրըլմակ իչին պու հաֆթա նիհայէթինէ գատար իքմալ օլունաճագ տըր. Իլէրուտէ գանթը կիւնտէն իթիպարէն իշլէթիլէճէքլէր պիր իմթիյազ մախսուս իլէ պիլտիրիլէճէք տիր։

«Վուգուաթըն սէպէպի հէնուզ անլաշըլամամըշ տըր։»

—

Մանճուրիստան սըլղաթէկեանընտան Գօնթ Պարիսքի, Իսքէնտէրիյէէ կիթմէք իւզրէ, փամփիւլօ ոչլը պէթօռյէր, էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ մուվասէլէթ իլէ, վէ Բրուսիա զապիթլէրինտէն միրալայ Կրաֆ տախի Օտէսսատան կէլմիշ տիր։

—

Իթալիա սէֆարէթխանէսինտէ վուգու պուլան սիրգաթըն միւթէճասիրլէրի թէրտէօթինէ պէգիր մագտէրէթ իտէն, Պէյօղլու պօլիս միւտիրլիկի մայիէսի ժանտարմա գումանտանը բիւֆաթլըլու Հիւսէյին էֆէնտիյէ սէօրթիւնճիւ Օսմանի, վէ միւտիրլիյէթի միւշարիլէյհա պօլիս մէրքէզ գօմիսէրի Հասան պէյէ, վէ պօլիս չավուշլարընտան Ապտուլլահ էֆէնտիլէրէ տախի, պէշինճի մէճիտիյէ նիշանը զիշանը միւքեաֆաթէն իհսան պույուրուլ-տուղու մա էլ մէմնունիյէ իշիտիլմիշ տիր։

—

Ղալաթա Հավէար Բօլօ նամ զաթըն մաղազասընտան նուգուտ սիրգաթ իտէն սարիգլէրտէն պիրի զապըթանըն հիմմէթիյլէ տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։ Խանէսինէ տախըլ օլունտուղու վագըթ, մէրգում խասթա հալինտէ կէօրիւնէն բէտէրինին չըրչաֆը ալթընա կիրլէնմիշ իմիշ։

—

Մէքքէտէ Գօլէրանըն քէսպի խըֆֆէթ իթմէքտէ պուլունտուղու, բէամի պիր թէլէկրաֆտան խապէրալ օլունմուշ տուր։

—

Նէչէն ճումա կիւնիւ Ալէքսան էֆէնտի նամ մէհզուր քէմանքէշ Զէնկէլ քէօյտէ պիր գահվէ տէրսիմէկէ կիթմիշ իսէ սըրաթա, պիր գաչ սարիգ էմնիյէթ չըգարարագ, սաաթ վէ գօրտօնունու, 5 սաաթտէ լիրասընը ալըրլարըն վէ պու միւնասէպէթլէ Գօզալ իչինտէ էն-

վայ. սիրգաթըն թէքէսսիւր իթմէքտէ օլտուղունու Իսթանպօլ ղազէթասը եազըեօր։

—

Ապտ-իւլ-Գատիր պէյ նամ Թիւրք մուհաճիրի կէչէնլէրտէ Թէրճիւմանը Հագիգաթ ղազէթասընտա եազտըղը պիր պէնտ իչին մէզքիւր ղազէթանըն գապաղըլմասընա սէպէպիյէթ վիրմիշ օլտուղունտան, պու տէֆա ալթը նէզարէթի թահթընտա մուհաքէմէէ ալընմըշ օլտուղու ղազէթալարտա կէօրիւլմիշ տիր։

—

Սօն տէֆա վուգու պուլան Նէ-տիրլէրտէ պաշըգա Հարիպիէ սէֆիրի Բօլ խալֆայի ալտըղ օլտուղունտան, պիր սաթըլ Թառլիֆի եօ-նիւնաէ եազըլմըշ գանուն նէթի-ճէսի օլտուղու միւ օմալուպլար տըր։

Արթըգ չու պաթըլ գիւիւտլէրին տէֆ ու իզալէսի իչին, էֆքեարը միւնէվվէրէ սահիպի աէյիւ թաղ-նըլմըշ օլան Բոլ պաթրիկի էֆէնտի հազրէթլէրի հիմմէթ պույուրաճագ, նէ՛ տէյէ օլուր....

—

Ամէրիգա ճիւմհուրիյէթինին Տէրսաատէթ սէֆիրի տէմիւր կիւն սաատէթ ալթը րաութէլէրինտէ Պապը Ալիյէ կէլէրէք, պիր միւտտէթ խարիճիյէ նազըրը պաշա հազրէթ-լէրիլէ կէօրիւշմիշ տիր։

—

Ինկիլթէրրա տէվլէթի ֆէխիմէսինին Տէրսաատէթ պաշ թէրճիւմանը միւնէրի կիւն Պապը Ալիյէ կէլէրէք, պաշ վէքիլ պաշա հազրէթլէրիլէ կէօրիւշմիշլէր տիր։

—

Թօգմինաթ հարպիէ գօմիսիօնու տիւն ճէճէմիւ իլէ կէճ վագթա գատար իճրայը միւզաքէրէ իթմիշ տիր։

—

Ճանիք միւթէսարրըֆը Հասան պաշա նամըզաճըղընտան տօլայը, թէտավի զըմնընտա Տէրսաատէթէ կէլիյօր իմիշ։

—

«Տիւնեանըն սէսի» նամը լա Ֆրանսըզճա նէշր օլունան պիր րիսալէ թուխաֆը թաղ իմլիրիքի ճիհէթլէ, Թաղի վէ միւէյյէֆի թահսարրի իտիլմէքտէ օլտուղու մէ-մուն տուր։

—

Բարիսէ Թաղ օլունան Միրքարօ ղազէթասընըն մէմալիքի մահրու-սէեէ տախուլի մէն իտիլմիշ օլտու-ղու մէմնունիյէթլէ տըր։

—

Տէրսաատէթ պէնտի քէպիրինին սու նէզարէթի թարաֆընտան Թամիրաթ վէ թէրմիմաթընա Թէ-շէպպիւս օլունմուշ վէ էվգաֆը Հիւմայուն նէզարէթի ճէլիլէսի ճանիպին-տէն պու գըր մէմուրիյէթի Էմիր Թա-միրէ մէմուր իտիլմիշ օլտուղու մէ-մուն տուր։

—

Լանկասա պիր մէյհանէճինին աաբընըն կիւնիւ օլմագ միւնասէպէթիյլէ, պիր գաչ Էրմէնի պալըգճը մէյհանէճինին էվինէ իճթիմա իթ-տէրէք, սէրխօշ օլուպ, Հաճի Ա-կօբ նամ պալըգճը, Անտրիաս նամ պալըգճըեըա գըլըճըն մէճմընա տախըլ օլմամագ իսթէրլիքտէ իքէն, Անտրիաս հիտտէթլէնէրէք, Հաճի Ակօբու կէօքսինտէն փարագ ճէրիհէտար էյլէմիշ վէ մէճ-

րուհ Թէքիր օլմամիշ տըր։ Մաթպաա գէթլէ պիր վէ եէրէ պու տէֆա պուլունմուշ վէ հիչ բիր եաղմալարտան օլունարագ, սի-լահլարը տէնիզէ պըրագըլմըշ իտի։

—

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւրպէքիր Էրմէնի բիսգօպօսու-օլուպ, Բոլ խալֆա Կաթօղիկոս հազրէթլէրինին եանընա կիթմիշ օլան Փիլիպպոս վարդապէտ, կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։ Միւշարիլէյհին պուլունան պիր գաչ մահ Էվվէլ, գազէթամըզ Տիւրպէքիրտէն թարաֆընտան թէլգին օլունան Բիւրօսլէրին պու-ռատա, հիւքիւմէթի սէբաէթի զիմմէթլէրինի իգնաէ չալըշմագ-տա օլտուղլարը ալէյհինէ բրօթէսթօ հալի վէ պունլարըն մէմլէքէթլէրինտէ տէւչար օլտուղլա-րը մահրումիյէթէ չարէսիզլիքլէրինէ միւհիթ պիր մէքթուպ նէշր իթ-թիրմիշ օլտուղու թէխաթթուր օ-լունուր։

(Իւրիւնղաշ)

⁂

Սիս Կաթողիկոսը Ամն. Մկրտիչ սրբազան հազրէթլէրինէ պի-րինճի րիւթպէտէն պիր գըլըճ նի-շան իլէ, 3500 ղրշ. մաաշ թախսիս օլունտուղու, ղազէթա հազրատըրըն-տէն տիր։

⁂

Բոլ պաթրիկի րիւթպէթլու է-ֆէնտի հազրէթլէրինին, էվվէլքի կիւն Էրմէնի Գաթօլիք պաթրիկի Ա-զարեան էֆէնտիյէ իատէյի զիյա-րէթ էյլէտիքլէրի Փար սիւ Պօսֆօր եազըեօր։

⁂

Ճանիքի Պապը Ալիտէն Էրմէնի պաթրիգխանէսինէ կէօնտէրիլէն պիր թէզքէրէլի րէսմիեէտէ, Մէքթէ-պի Թըպպիեէլի Շահանէ չակիրտանըն ֆէննի թէպապէթի իք-մալ իչին, խաստալարը թէտավի վէ ճօրաէլէրի թէջրիպէ իչթիմաէ օ-լուպ, հալպու քի, մէքթէպի մէզքիւրէ միւտավիրը քըֆայէթէ խաս-թա վէ ճօրաէ կէօնտէրիլմէտիկինտէն, Ս. Փրկիչ խասթախանէսինէ կէօնտէրիլէն ամէրիգին խասթա-լարըն վէ քիւմէսի օլմաեան ճօրա-էլէրին, մէքթէպի մէզքիւրէ կէօն-տէրիլմէսի թավսիէ օլունտուղու Մասիսէ կէօրիւլիւր։

⁂

Բէզգիւր մէզքիւր ղազէթաա օգունտուղունա նէզարէն, պիր վա-գըթտան պէրի Երուսաղէմ վանքընտա, պիր տէրէճէ իզալէ խուլ-միշ օլան ասայիշի հալին պու քէռ-րէ քէամիլէն իատէ օլունմուշ օլ-տուղու, վէ պիրատէրլէրինին ադտը իզտիվաճը միւնասէպէթիյլէ, վանք-տան միւֆառագաթ իթմիշ օլան Ղեւոնդ վարդապէտին, ումում մի-աբանըլարըն մէճլիսի ումումիսի վէ մէճլիսի րուհանի գարարըյլա, էվ-նէ միւաբանըլար սըլքինէ գապուլ օ-լունտուղու, Երուսաղէմ պաթրիկի հազրէթլէրի ճանիպինտէն Կէղրօ-նական Վարչութիւնա պիլտիրիլմիշ տիր։

⁂

Բազար կիւնիւ Սիս Կաթողիկո-սու Մկրտիչ սրբազան թարաֆըն-տան Թագուհին եազըղըմըզ Գումգաբու չէրիֆ հագգընտա, Հայ-

րէնիգէ Թաֆսիլաթը ալըյէ կէօ-րիւլմիշտիր։

«Էվվէլքի կիւն իքի միւնասէպէթ վէճհ իլէ, Սիս Կաթողիկոս էֆէնտի հազրէթլէրի առըն-ճա կիւն, Պէյօղլու քիլիսէսինտէ, գումգաբու չէրիֆ Թագտիս խալգ, զինէթի մէզքիւր քէտէ, Տէր. Խորէն սրբազան Լուսինեան, Սիւլաս առաջնորդու Տէր. Պետրոս սրբազան, Խարբերդ վէքիլի Տէր. Գրիգորիս սրբազան, Բաթրիգ վէքիլի, Պէյօղլու վէքիլի Տէր. Ներսէս վարդա-պետ, սայիր վարդապետլէր, վէ 5000 գատար իգտիհամ հազըր պու-լունմուշ տուր։ Կաթողիկոս հազ-րէթլէրի ուզուն պիր վաղ սէօյլէ-յիփ, միլլէթի մուհապպէթ վէ իթ-թիֆագա տավէթ, վէ սօն կիւնլէր-տէ Սիս ամթուռունուն մէնաֆի վէ հուգուգունա հիմայէ իթտիքլէրի իչին, Ս. Պատրիարք Հայր հազրէթ-լէրինէ, մէպուսանը միլլէթէ վէ Վարչութիւնա իւրաց թէշէքքիւր էյլէտի։

Միւշարիլէյհ հազրէթլէրի, էջ-միածին վէ Սիս աթոռլարընըն սա-պըգ Կաթողիկոսլարընը զիքր իթ-տիքտէն սօնրա, էջմիածնի Կաթո-ղիկոսունուն, վէ Երուսաղէմ վէ Իսթանպօլ Բաթրիգլէրինին էսամի-սինի նիզամընա թէվֆիգան զիքր ու խաս էյլէտի։

Պաշ էլ գուտտաս, Ս. Կաթողի-գոսըլ էֆէնտինին խանէսինէ տա-վէթ օլունտու. էվվէլքի ագշամ տա Պապի էֆէնտինին էվինտէ միւ-սաֆիր իտի։

Ս. Պատրիարք Հայր հազրէթլէ-րի, տիւն Գալաթատա Գումգաբու չէրիֆ թագտիս իյլէմիշ օլտուղուն-տան, Պէյօղլունա ավտէթլէ, Յա-կոբեան էֆէնտինին խանէլէրինտէ պէքլէմէքտէ իտի. Ս. Կաթողիկոս հազրէթլէրինին վիրուտլէրինտէ, Տէր. Վէքիլ Հայր վէ Տէր. Մկրտ-եան, Ներսէսեանտան, Ս. Պատրի-արք Հայր իտէ, օտանըն գաբուսունտան իսթիգպալ իթտիլէր։ Ս. Պատրիարք Ս. Կաթողիկոսուն էլի-ցինի բուսէ իթմէք իսթէտի, Ս. Կաթողիկոս իսէ, Ս. Պատրիարքըն ալընընը բուսէ էյլէտի։

Պաշէնաս սուֆրայա օթուրուլ-տու, սուֆրա րէ.ք միւքէմմէլ վէ միւզէյյէն իտի, վէ 25 գատար մէտաուիւն պուլունմագտա իտիլէր։ Սուֆրանըն սաղ թարաֆընտա Ս. Կաթողիկոս վէ սօլ թարաֆընտա Ս. Պատրիարք Հայր վէ էթրաֆտա Տէր. Խորէն սրբազան, Գրիգորիս սրբազան, Վէքիլ Հայր, Ազգային Ժողով վէ Վարչութիւն Ատենա-պետլէրի, Կաթողիկոս մէսէլէսի գօմիսիօնունուն ազալարը, Պէյօղ-լու վէքիլի վէ Թաղ. խորհուրդ ա-զալարը պուլունմագտա իտիլէր։

Էվվէլա Ս. Կաթողիկոս էջմիածին վէ Սիս աթոռլարընըն իթթիֆագը, Ներսէս սրբազան, Միլլէթ մէճլիսի վէ Վարչութիւն իչին տուալար իտիփ, անլէրին թէգատտումի վէ մուվաֆֆագըյէթի իչին գատէհ թէքլիֆ իթտիքտէն սօնրա, Ս. Պատրիարք Հայր հազրէթլէրի, Ս. Կաթողիկոսուն էօմրինէ գատէհ թէքլիֆ էյլէտի, վէ սօնրա Ազգ. Ժողով վէ Վարչութիւն Ատենապետ-լէրի թէքլիֆի գատէհ էյլէտիլէր։

Պատէզին Տէր. Խորէն սրբազան պիւթիւն Էրմէնիլէրին Հայրապետի էօմրինէ թէքլիֆի գատէհ էյլէտի

ԻՔՐԱՄԻՑԵԼ

1881. Նոյեմ. 11, չարշէմպէհ

Ն° 4788

մէ խիթար իթոփ քի, Էջմիածին պիւթիւն Երմենիլերին էն եիւքսէք աթոռու, Սիս խաէ խուսուսի պիր աթոռ աուր, մէ լաքին Երմենի քիլիսէսինին րուհանի մէ գավանիյնինէ մուղայիր տիր, Սիս պիր հերյ-տը, հետերօտը մէ ղայրի հիսմ ... Նաւ Նուգթան, տավէթլիլէր զիեատէ մէյտուն, մէ խուսուսա Ս. Պատրիարք Հայր Հազրէթլէրի զիեատէսիյլէ խօշնուտ օլտուգլարըննան, Խորէն սրբազանը իպրազը թէշէքքիւր մէ քէնտի էլչիլիյէ պիր պասէ թագտիմ իտիւք, Խորէն սրբազան Ս. Պատրիարք Հայրըն էլլէրինի բուս խաըլէք դուպոււլ էյլէտի, էն պիւեիւք թէէսիրլի մուճիպ օլան շու զիյնէթ, պու վէճհ իլէ խիթամ պուլտու ։

Թաֆսիլաթը սայիրէսինի եարընքի նիւսխէմիզտէ իչար խաէրիզ ։

* *

Սիս Կաթողիկոսու Աժէն. Մկրտիչ սրբազան հազրէթլէրին, բաշըր ագչամ Պէյօղլունտան Խասքէօյէ կիտէրէք, Ս. Պատրիարք Հայրը միսաֆիր օլտուղունու, Մասխմէտոսլինէ պինաէն խաբէր։

* *

Եօզղատ առաջնորդ մէքիլի Գեր. Ղեւոնդ Ս. եպիսկոպոս Շիշմանեանըն, սէպէպի նամլիւմ օլարագ, Իսթանպոլա միւթէվէճճիհէն մահէլլի մէզքիւրտէն միւֆարեգէթ իյլէտիկինի Հայրենիք խաբէռ։

* *

Մէզքիւր ղազէթասա օգունտուղունա նէզարէն, Կրօնային ատեան Սիս կաթողիկոսլուղու մէսէլէսինին րուհանի դըսմընը շու սուրէթլէ Թեսվիյէ իթմիշ տիր.

պիր Ս. Աթոռոյ Սիս ... Հայրապետու նին խամինի քէնտի միճակըննա զիքըլէ պօրճլու տուր.

2. Եպիսկոպոս Ձեռնադրութիւնու իչին, Ներք. Վարչութիւնուն րիզասընը Թահսիլ իթմէլի տիր.

3. Քէնտի միճակընտան խարիճէ Նուիրակ կէօնտէրմէկէ հագգը եօգ տուր.

4. Հէր վագըթ Մայր Աթոռ իլէ (էջմիածին) մուխապէրէէէ պօրճլու տուր։

Քէզալիք Կրօնային ատեան էջմիածին Ս. Կաթողիկոսունա եագարագ, քէնտիսինին տէ Սիս Աթոռու օլդուղ Թանրեարաք, «Հերձուած, հեռանալ» լըզէթլէրինի խաթըռլաէն իսթինատ մէ Սիս Աթոռույա մուխապէրէսի մունթազաման կիրմէսինի թալէպ իյլէմիշ տիր։

* *

Թրապիզօնտան նոյ. 5/17 թարիխլիյէ Մասիսէ եազըլըրըղը նէզարէն, «Ծիգմիթլէր, Երմենի թալէպէլէրի տիլտիշ էմէլիյլէ, քիւչիւք իթտիքլէրի մէքթէպին խամինի «Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ» գօյմուշլար մէ հէր տէրսխանէյլէրտէ Ս. Լուսաւորիչ պատկերի ասմըշլար։ Բում չոճուգլարը մէճճանէն գապուլ օլունաճագ իմիշ։ Ցէրպիէ պիր հաֆթատան պաշլանաճագ իմիշ։»

* *

Ս. Պատրիարք Հայր հազրէթլէրի, պու տէֆա, Ծիրրալթար եպիսկոպոսու բիւթէլէրու Տօքթ. Սանտֆօրտ ճէնապլէրինէ, Երմենի միլլէթի նամընա պիր թէշէքքիւրնամէ խրսալ պուեուրմուշլար տըր։ Շու թէշէքքիւրնամէնին սէպէպի, միւմաիլէյհ եպիսկոպոսուն կեչէն լէրտէ Թայմս ղազէթասընտա նէշրի իթտիկի պիր պէնտ իչին իմիշ։ Պէնտի մէզքիւր, միլլէթիմիզին թալիմ ու թէրպիյէսինին նէշրի եօլունտա հասըլ իթտիկի իգտամաթը մէտհ իտիպ, Երմենիլէրին մէզհէպինէ խօգանտաստարաք մահզա իսլամ մէ մէարիֆի մալէրտէ լիլէրի կէօթիւրմէկի Եվրօբայը միւրաճաաթ թավսիյէ իթմիշ տիր։

. . . Խմբագիր Մանզումէի-էֆքեար պաստահան օրաթէրմի,

Ձեր պատ. օրաթերթի 4786 թիւ . . . մէջ կա . . .

«Կը լսենք թէ Գում գափուի միացեալ վարժարանաց Տեառն Ներկանեան Թագւոր էֆ. պաշտօնանկ եղեր է, անվայել ընթացք բանելուն համար նոյն վարժարանաց գաւառաններէն Աթթարեան էֆէնտիի հետ, որ համարձակեր է նորա բանած ուղղութեան և ընթացքին նկատմամբ դիտողութեաններ ընել, և ուսմանց ծրագիրը քննադատել կայն։»

Այս լուր թէ՛ սուտ և թէ սըխալ է, զի ո՛չ թէ «Տեառն պաշտօնանկ եղեր է անվայել ընթացք բանելուն համար Աթթարեանի հետ» այլ Թ. Աթթարեան, ինչպէս ամեն ուրեք, նոյնպէս և հոս պաշտօնանկ եղեր է, միացեալ վարժարանաց պատ. Հոգաբարձութեան դէմ անվայել (պոռալ, կանչել, հայհոյել) ընթացք բանելուն համար։

Իսկ միացեալ վարժարանաց տեսչին ամառնուը պէտք եղած ուղղելուն համար, առժամանակեայ դադարում մի տեղի ունեցած է տեսչական պաշտօնի, և կը յուսացուի ընդ հուպ կարգադրութիւն մը այս մասին։

Կը խնդրեմ, . . . Խմբագրապետ Տէր, հաճեցէք ներկայս ձեր մօտաւոր մի թուոյն մէջ հրատարակել, կանխաւ ընդունելով շնորհակալեաց հաւաստին։

81 Նոյ. 12 Միացեալ վարժարանաց Կողմէ Դասատուներէն մին

ԹԵՇԷՔՔԻՒՐ

Տինքի նիւսխէմիզտէ, Եարարը Փարիսի թէշվիգ իչին, Ատանատան Արիստակէս էֆէնտի Գասպարեան մարաֆըթըլէ, իրսալ իյլէտիկի հիմմէթ պույրուլտուղ օլան պէշ տանէ մէճիտիյէնին մէքթուպունտան տոլայի, թէքրար խուլէյճէք օլան շու տանէ թէէսսիւրլէ մէքթուպու տամ ու թէշէքքիւրի մէ միթա լասըզ, պիզիմ պագմատա փարա իթիւզ օլմադըղըննան տոլայի, բու արգը կէօրտիւկիւն զէրօլիւն, մասըր տիլէրէք, պու կիւն տէրճ ու պէյան իտէրիզ։

Շու թէշվիգաթա հիմմէթ իտէն Թ. Գասպարեան Արիստակէս էֆէնտիյէ, մագալէ թէշէքքիւրի կէօսթերտիկին իյլէտիկի ու թէշէքքիւր ու միննէթտար կալան Արիստակէս էֆէնտին կէօրիւլէն փազաններ ... մէ Գասպարեան էֆէնտի կիպի պիր նէմիրմէ մարաֆըթընան պաշլանարագ ... մէ մենֆաաթը պուլունաճաղընտա, մէ պիզիմտէ նէն պիր տուրէն ըն պիր ճէ սուրէթ քէնտ իբաէ մէ ... ։

Միլլէթիմիզտէ, պինլէրճէ մէ միլիօնլարճա քիթապլար էքսիք օլուպ, մէ իշթիհաճը չէտինճիկտիր հիչ կիմի պիր տիլէքեար պուլունմայաճաղը զեն ու հալէ, հալէ, հիչ պիր քիթապ հազրլըննա, հիչ տէ յիլ իսէ, միգտարի քիֆայէտէ պիր թէշվիգաթ կէօրիւլէմէմէսի, տօղրուսու զիեատէսիյլէ չաշըրտըճը թէէսսիւֆ, մէ հայթա մէյտանտա իտիր։

Տիւնեար կիպի, նիմը ասըլ մուգաատէննա էլքէմիյէթի օլան պիր քիթապըն թապ ու նէշրինէ, միլլի սայիրէտէն, մինքէ սէնէ սօնրա, էմմէթ, թէքմիլ միլլէթիմիզ, շու միւտաֆաայի հուգուգ ալէթի մէ սիլահը օլան նիյմէթտէն, միւթէմատի մինքէ սէնէ մահրում գալմըշ օլտուղու թարաֆըննա մէ տէ ... հալէ պու կիւնէ գատար, ուսնում էհլիկիմիզ թարաֆընտան, թէշվիգաթը լաղըմէէ նոյիլ օլմագլըղ իթմէքտէ ու օլամա. սրբըմըզ չէքիլէ տուրաճան, հէնուզ պու կիւնէ գատար, նարլըքի տասըր տէֆա տա սէօյլէմիշ տիր, եալընըզ պիր գաչ տաաջնորդ սրբա զանըլարտան մաասա, նէ սաաջնորդլար, նէ քաղաքական ժողովլար, մէ նէ տէ թաղական խորհուրդլար, պանէ եազըլմագլըղա հիմմէթ իթմէմիշլէր տիր։

Եկէր, եալընըզ առաջնորդլուգլար իլէ, Իսթանպոլ կիպի պիր պայըթախթտա պուլունան 40 գատար թաղական խորհուրդլար, չիմտիյէ գատար, եալընըզ պիրէր տանէ եագըլմագլըղա հիմմէթ իյլէսէլէր, մէ էլզէմիյէթէ նիսպէթ իթմիշ օլտուղու խալ, հէմ սիւլու, նիզամընտա մէզքիւր քիթապը տէմամ խաջալըլէճէկլիտիր տէ, մէ հէմտէ քէնտիլէրին տէ, կէ ընտան մաասա միլլէթիմիզի, իսթիֆաաէ էյլէճէկլինտէ, պուր շիւպհէ եօգ խուտ։

Քէզալիք, Եարարը Փարիսի կիպի պիր քիթապը պաշլատըք, թէրճէմէ իչին, կիրէ կէ նամընա կէօզ նուքուսլարը թէօքտիւքլէրէն պաշգա, հէր նէմի կիւճիւկիւ մէ զահմէթի կէօզէ ալարագ թէմամ իմզա թէքլիք իտերէք մէ կէրչի թէշէքքիւր խաէրիզ քի, հէլէ պու պատէ, խալլըմըզ մարաֆըթընտան, միգտարի քիֆայէտէ ղայրէթէ հիմմէթ օլունմամաղա տըր։

լաքին, եկէր, Գասպարեան էֆէնտի կիպի ղաթըլար, մէ հաթթա եալընըզ տասը մէ հէմճէհրիմիզէն պուլունան ղաթըլար, ազաճըգ զայ րէթ չէքմէքլիքէ հիմմէթ խաճէք օլալար, կէրէք մուշարէրէ մէ կէ րէք պուլունան, պիր գաչ եւզ նիւսխա խարիճ օլունաճաղընտա, մէ օլ մագըթ, հէմ չօգլարը տա հասիլ քիթապլար թամ ու նէշրինէ ճէսարէթ իտիլիր, մէ հէմտէ միլլէթիմիզ, պիսմիյէսիյլէ լիւզումլու միւլքիէթիւ մէթէսիփիտէ պոլունաճաղի հէյ սիւլ կէօրիւրլէր։

Հիչ տէյիլ իսէ, չու ալէմին, էն զիյատէ միւնէվվէր մադթինտէ, միլլէթիմիզէ, պունտան պէօյլէ իլմէ էվվէլլէրի գատար պիլէ թէշվիգաթ կէօրիւլէճէքքիւր օլ մասընա, հասաէն զիյատէ կէլէճ օլունաճ ճայիզ տիր։

Գունտան պէօյլէ էլի սէնէ էվվէլլէրի, վագթին իգթիզասընճա, միլլէթիմիզ, սայիքի ոննաճագ մէկնէկ քիթապլար օգունմագտա իտի, մէ աշիքեար կէօրիւնմէքտէ տիր քի, օլ վագթին ասհիպ տալըլը մէ տէ հիւմ գուտրէթ պաճ թըլարը, քէնտի մագալէլէրինի թանրեարաք քէօյ լէրին օլտուղլարընտան, քէնտի մէ սարիֆլէրինէ, պիր չօգ քիթապլարի թապու նէշրինէ, սէպէպ օլմուշլարտըր, ... մէ հալ պու կիւն քիթապլար, տէմէքլերինէ, մէ ըսթիխսարլէրինի ...

Շիմտի պիզ պու սաաթլէրտէ լուսաւորեալ պիր տէվր եաշամագտայըզ, մէ մէչհէյ քիթապլարը օգումագլըղ, ... սաէտ պուլուճաք, քէնտի օգումագտա սարիլ պիր քիթապըն մէ ... քիթապլարը թէշվիգէ հիմմէթ իթ մէլի տիր, միլլէթ։

Եվվէլքի, սավէրլէր, հիչ տէյիլ իսէ, եալընըզ մէչհէյ քիթապլարը օգումագ իմիշ, մէ հէմտէ օգումագ պիլէնլէր պէք ազ օլտուղ հալտէ, նինէ օգուլուր իմիշ, հալ պուկիւն, չիմտի, էվվէլքիլէրտէն եւզ գատ զիեատէ օգումագ պիլէնլէր պուլունուր։

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՃԼԱՐ

պանըլարըն քեաֆֆէսինի նա՛սըլ պիլմէքտէսինիզ. . . — տէյի պաղըրտը Բիէր Լանտրի քէնտիսի չաշըրարագ, — պէն պու սըրըլարը, քիմսէլէրէ սէօյլէմէյիմ, եալընըզ բրանկա արգատաշլարըմտան պիր տանէսի աշմըշըմ տըր . . . — Իմտի, սիզ նա՛սըլ օլուպ տա հէրքէսինէ ակետ օլապիլմիշսինիզ տիր։

— Պէնիմ, նասըլ մագըֆ օլապիլտիկիմի պիլմէնիզ էլզէմիյէթ. տէն տէյիլ տիր, — Եվիմէ քի պիլմէքտէյիմ, իշթէ էլզէմիյէթտէն օլանը պուլաար տըր. Ֆագաթ, տահա պաշգա չէյլէրտէ վար տըր քի, օնլարը տախի պիլմէք իսթէմէքտէյիմ։

— Նէ՞ իմիշլէր պագալըմ։

— Եվվէլա շունու պիլմէք իսթէրիմ քի, Համլէթա կէլմէքլիկինիզտէն ասըլ մուրատընըզ նէ՛ տիր։

— Իսթիգամ ալմագլըղ տըր, — տէյի ճէվապ վէրտի մէրգում, պիրա իչթիրագ սէօյլէնէրէք։

— Բիմտէ՛ն ինթիգամ ալմաք իսթէրսինիզ։

— Պէնի թաղգիր իտէն Բօղ Պօնշուն իլէ . . . պէնիմ քիւրէկէ կիթմէքլիքլիմէ սէպէպ օլմուշ օլան Մարսիալ Տէրէլինտէն . . . ։

— Տօղրու տէյի՛լ միր պու սէօյլէտիկլէրինիզ, — տէտի Ժան Բրնօ։

— Նիչի՛ն։

— Ձիւնքի, սիզ պուրատա, տօգուզ սէնէտէն պէրու սիւրիւմ իտիպ սագլամագտա օլտուղունուզ պիր սըրրա գարշըլըգ, փաշ խաէրսին տէյի գօրգուլար վիրերէք բաբալար գօբարմագ նիյէթինտէ կէլմիշ օլմալըսընըզ տըր։

— Ֆագաթ . . . ։

— Նաֆիլէ եէրտէ ինքեար իթմէյինիզ . . . տօղրուսունու սէօյլէյինիզ իգրար խաէրինիզ . . . — սիզին եէտտինիզտէ, պիր քեաղըտ պուլունմագտա օլուպ, մէ մէզքիւր քեաղըտտա տա գան լէքէսի պուլունմալըտըր, չիւնքի, պիր ճանը եէլտէ տէլայէթ իյլէմէքտէ տիր, եօյլէ տէյի՛լ մի . . . ։

51

— Մէզքիւր ճինայէթի, — տէյի պաղըրտը Բիէր Լանտրի, իյլէյէն պէն տէյի՛լ խիմ . . . ։

— Եալան սէօյլէյինիզ. . . — տէտի Ժան Բրնօ . . . — Զաթէն պէն տէ սանա օ ճինայէթի իյլէտէն սէն օլտուղտ տէյիլիմ, մէ սէնին իշլէմէտիկինի պէք այէս պիլմէքտէյիմ . . . — Պունտանտա գաթի նազար, չիմտի էհէմմիյէթտէն օլան մասէ, մէզքիւր ճինայէթ օլմագտա . . . իլլա, մէզքիւր քեաղըտ տըր . . . — Մէզքիւր քեաղըտ, պինայէն պիր մէյտանը հալի լէքէտէն պէն տէյի՛լ . . .

պէն լէքէտէն պուլունմագտա տըր, պէն անը նէրէտէ պուլունտուղունու պիլմէքտէյիմ . . . — տէտի Ժան Բրնօ։

— Եվվէթ, էօյլէ տիր . . . — տէյի Բիէր։

— Զաթէն էօյլէ օլմասընը, պիզզմ քէնտինիզ, իւրիւքէմմէլէք պի օրտա տասըրլը էօյլէյէ սիզ խաէրինիզ, — տէտի Ժան Բրնօ, — մէ իչթէ, պու տէֆա Համլէթա կէլմէքլիքլիքիզին սաէք մագսուտունուզ, մէզքիւր քեաղըտ պիւլ պուլմագ տըր. . . — գարշըլըղ դըզըլէճէ պէն . . . մէ սիզ դանամըրպէթ սահիպի սիւ չմէն . . . չեագաճագ պուլունմադըղ ու ասըլ պիր մաղսատ սագլամագլըղ ֆագաթ պիր օգաճագ պէն, եէր սիզը թաղգ սագլամագ օլան լէքէ օլտուղ քեաղըտ, Ժան Բրնօ . . . ։

Բիէր Լանտրինին հալ ու հարէքէթինտէ, կիմի քեաղըտի, պուլունտուղունուզ ... մէրզում լաթբըրլարընը, մէրգում իւզէրինտէ, պիլէր պիր պէտաղար պիլմէտիքէ օլմաք, ... թէմամ ու լէքէսիզ ...

Ժան Բրնօ քէնտի քէլամընա տէվամ իյլէտի։

— Ֆագաթ, սիզին էլինիզտէ հիչ պիր իշէ եարամամագլըղ օլան պիր քեաղըտ, եանի մէզքիւր քեաղըտ, պէն ... գիմ, չօգ իսթէմիշ օլտուղունուզ մէ պէն եանլաշաճաղ, չոգ մէծ պիր կէօքէլէլիք ... պիլէ ... անը պիզէ վէրտիքէ պիր մագսատ ... —Իմտի, եկէր, մէզքիւր քեաղըտը աշլագէտ պէկէնտինիզ, պիզ օ կէրչէկ սահիպին ... եալընըզ պէք մըխսուսճա էօյլէ ... պագմագ ... — սէօյլէտի, մէ եաէնտէն պիլմէք ... — Սիզ քեաղըտը վէրմէքէ ... — Սիզ սէ ... մէ պիր ... սիզէ ...

— Մէզքիւր քեաղըտ պէնտէ տէյի՛լ տիր . . . — տէտի Բիէր բէրէլէրէք, մէ էմնիյէթ խաէմէլէ տէ օլտուղունու պէյլի խաէրէք։

— Սիզտէ տիր, մէ պանտատա լիւզումու վար տըր, մէ եալընըզ մէզքիւր քեաղըտը տէյի՛լ, իլլա օնտա սայիր օլան, եանի Մարսիալ Տէրէլի իլէ Բօղ Պօնշունըն իլհագլարը պուլունան պիր ճինայէթին հիքեայէսինի պիլտիրէն խաէրլէրիմ։

Բիէր պու սօն լագըրտըղը իշիթտիքտէ, քէնտիսի պիւթիւն պիւթիւն չաշըրմըշտը պաշլատը . . . — պաշընտան թա աեագընա գատար իթիրէտի պիր Բիէր հասըլ օլտու . . . — մէ կէօղլէրի պէյէ պէլէ րի գըրմըզըլաշմագտա պուլունուր։

Մէրգում, հէր նէ գատար, թաշրամագ պիր ասեէ, պիւտիկի պիր հարէքէ ֆաշ իլէ, գարշըլըգ պարտ ամագլըղը խաթըէլէրէք տէյի՛լ խաէրտէ, պու ճիլէյէ իլէ տախի, էյինտէն գորգուլըսընտա . . . չէքմէքլէ տախի հիս իյլէմէքտէ խաէր . . .

Ժան Բրնօ, մէրգումուն ֆիքրինտէն կէչմէքտէ օլան պու թէֆէքքիւրլէրին ֆէհմինտէ օլարագ, քէլամընա տէվամ իյլէտի։

— Սիզ իսիրքեանէտէն գալմըշ օլմալըսընըզ։

— Եօ՛գ, օ պապատէ եէմին իտէրիմ քի, եանլըշընըզ վար տըր, — տէտի Բիէր, սէօյլէյիշի թէլաշ մէ թէլաֆուզունտան, սէօյլէտիկինին սահիհ օլմաղը անլաշըլմագտա օլտուղու հալտէ։

— Եանո՞ւլ օլտուսա գարիպ լաշըլըսընըզ։

— Հիմտի հալ մէ հարէքէթ իգ րէ պուլունմագլըղըլըմա պիր միքտարընա օլարագ, սէպլիմ թախխարենի հիմմէթ խաէրլարի։

— Բէք ալէա, հայտէ եօլէ օլսուն, հայտէ եօլէ օլմատըղընա ինանըրըմ . . . լաքին, էվլէթթէ, սիզի ագթա գըլըրըմ գըրըպլարընա, սիզէ իտմէք խաէսիլէք իչին պիր մաէհէյլ խաէրլի պիլմէլի օլմալը սըրլար, մէ պու մահէլլինտէ, Համլէ օլանտըրլընըզ աշիքեար սըր, նիզամնամէնին աշքեարտըրլամ տըր.

— մէ սիմտէ սիր քի, էկէր կէօթէրիլէ, — սէօյլէտի, պիրաէ սիզին պիր իրէն պիլլէէ կէօզի օլմանըլը խաէր պիր պէրաքէթ տըր . . . օլ վագըթ, անընտա տաքի պիլմէլի, մէ քէսելի խաէնէլէ, մէ սիզէ պիր խէմմէթ օլմագ ... չէքմէք սօն ... դըզ տէ ... չիր պէն եօգ տուր։

— Պէն սիզէ հիչ պիր ֆէնալըգ

լինաւորու հալած , քիթայ օգու-տան խոճ , լազըմ կելէն նիւպէթ-ութն , բէք աուն պիր հալաէ պու-լունմազտէ ալիր ։

ՇԷՊԻՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐՏԱՆ ԹԱՀՐԻՐԱԹ

Շու աթիւէլի իչի գըթա մէքթուպլարը , հէր նաուլ խոճ քեաղըտլարըմըզ իչինտէ զայր իթմիչ օլտուղումուզտան , չիմտիյէ գատար գալմըշ օլսա , վէ պու աէֆա խոճ , պիթթէատտիֆ պուլունտուղունտան , իրտայինէ հիմմէթ իտէն վաջան էֆէնտիտէն մազուր տիլէռէրէք , պու կիւն տէրճ ու պէեանընա միւսարաաթ իտէրիզ ։

Շ. ԳԱՐԱՀԻՍԱՐԻ ԱԶԳԱՍԷՐ ԱՂԱՆ

Բայց ի՞նչ կ՚ունէք այս ձեր ազան ազգասէր կոչուելու համար , Գարահիսարցիք , առանց որ և իցէ պաշտօն մը ունենալու մինչև իրիկուան կառավարութեան դուռը կը դեգերի կրծոն փնտռելու համար , ա՞յս է ձեր ազգասէրը ։

Երեք տարիէ ի վեր ազգին հաբիւրաւոր ոսկիները յափշտակ վատնել կուտայ մի պատուաւոր հացկատակի համար , որպէս զի սա՛ ամեն տաեն լրագիրներու մէջ և սառ անգ հրատարակէ թէ Գարահիսարի ամենամեծ մարդն է , ա՞յս է ձեր ազգասէր ազան ։

Ազգային պաշտօնը ի նպաստ իւր կեսեց գործածելով , երեք տարիէ ի վեր իրեն չխնկարկող ազգասէր գասատուներու դէմ պատերազմ կը հրատարակէ և մեծ գիւղացնութիւն մը կը համարի , զանոնք մէկ երկու ամիս պաշտօնէ զրկեցնելը . ա՞յս է ձեր ազգասէրը ։

Առանց յոյլ և յաճախ նայելու , իւր տունէն չհեռացներ Ս. Գ.-ի պէս հրէշ մը , որ ամբողջ կնոջ ընտանիքի մը բարոյապէս և նիւթապէս կործանմանը պատճառ եղած է , այլ կ՚աշխատի ազգային պաշտօններով զայն սանձել , որպէս զի սա՛ անբաժան խիղճապահ մը պէս՝ իւր ուզած կողմը վազէ . ա՞յս է ձեր ազգասէրը ։

Բիչ մ՚ալ գըրին մէջ եռեալ կարդանք . ի՞նչ տարբեր կու տայ տարեկան ձեր ազգասէրը վարժարանայ , եկեղեցոյ , աղքատաց , ազգային ընկերութեանց և այլ հաստատութեանց , քանի՞ լաւ ի կընդանի , քանի՞ գիրք , քանի հանդէս . զըօ , զըօ , զըօ , այնպէս չէ՞ . արեւմո՞ւր է այս մարդուն ազգասիրութիւնը ։ Սուզանք յիշելու , աստ՝ պէտի բաէք թէ Գարահիսար եկող գնացող օտար հիւրերը (բայց չհասկնանք ազգասոները) անոր տունը կը հրաւիրուին և հացը կուտեն , որպէս զի եթէ կառավարութեան պաշտօնեայ է , անիկա պաշտպանուի , եթէ երկրաչափ , եթէ հանքայէտ , խնդրոյ կամ խնամոյ , եթէ վարդապետ՝ իրեն գործին բըլայ , եթէ վարժապետ՝ խնկարկու , կարճ խօսքով՝ անգործ բաղդախնդիր մը , որ հիւրընկալութիւնը մէջեն բնորած է իրեն . ա՞յս է ձեր ազգասէրը ։

Գնացէ՛ք , գնացէ՛ք , խեղճ տեռէք , Գ. շողոքորթներ , ձեր ճաշակին յարմար ազգասէր մ՚է նա . մենք լապտեր վառած՝ , ճշմարիտ ազգասէր փնտռելու վրայ ենք . այնպիսի ծեփած պատերու շատ հանդիպած ենք . Աստուծոյ սիրոյն համար բըլայ մի՝ ցուցնէք մեր գըլուխը ։

1881 Օգոստ. 25
Շ. Գարահիսար

ՀԱՆԵԼՈՒԿ ՄԸ
Ի ՇԱՊԻՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ

Անցեալ տարի այս կողմէրէն ուչ եկած էր Սեպտեցի Գ. Եղիան, Հայաստանի կողմերը երթալու նըպատակաւ ։ Այս պարոնը Բերկոն գնաց, քանի մ՚օր հոգը անոր փեբարդառնալով , ակիզբն սկսաւ աստ անդ համբաւելու թէ՝ ինք վարժարանաց տեսուչ կարգուած էր Միացեալ ընկերութեան կողմէն, և թէ այս ամենէն օգուտ քաղելով , տեղ մը պիտի պաշտպանէր ապագայ գաղթականութեան համար , որ իւր հովանաւորութեան ներքև պատսպարելու վրայ էր ։ Գ. Եղիան հոս ճանչցածները ամ ի բերան Թողին , ծիծաղելով միանգամայն մեր հայրենասէր ընկերութեան միամտութեանը վրայ ։

Քանի մ՚ամիսներ հազիւ անցած էին , մէյ մ՚ալ Մասիս լրագրոյն մէջ նամակներ տեսնուեցան՝ Բըգիէն ծանուցանող թէ՝ Գ. Տիգրան Փափազեան ազգային ասոր սիրով երեր խանձեր է Բզեցւոց սիրոյ (ս՜... ս՜...) , անանկ որ՝ կարդացողները յանկարծակի եկան , խորհելով թէ ինչ տեսակ մեծ հրաշք մ՚բըլլայ է աս որ Բզիի մէջ Լուսաւորիչ փորձուած էր Շ. Գարահիսարու զանձ մը ։

Շատ չանցաւ , Գ. Եղիային ձայնը Թրէպիզոնէն եկաւ , և այնուհետև վերստին անհետացաւ . բայց ամենէն աւելի զարմանալին աս է որ , հիմայ այս պարոնը հոս վերադարձած , աստ անդ կը ճառաբանէ թէ՝ ինք Հայաստանի ամեն կողմերը քայլ առ քայլ չափեց ։

Գնաց Թիֆլիս և հոն Հայ ուսումնականներու առաջ փառօք ընդունեցին զինք(՛՛՛) Գնաց էջմիածին, և հոն թէպէտ չէր ուզեր կաթողիկոսին քովը ենել , բայց ստիպել մէկ քանի բարեկամ եպիսկոպոսներու թախանձանքէն , Վեհափառ եղաւ և պատուեց իւր պատկառելի ներկայութեամբ զհամն ղեկոան ամենայն Հայոց . վերջապէս գնաց Վան , Մուշ , Կարին են. են. Բայց ի՞նչ եղաւ Բզիի վարժարանը, և ի՞նչ եղաւ գաղթականութեան տեղին , զայս ոչ ոք գիտէ , ինչպէս նաև Գ. Եղիան ինքն ալ ։

Հիմայ հոս բաղներ կան թէ , ինչպէս Միացեալ ընկերութիւնը դատաստ կարգեց այս մարդը , քանզի , վերջապէս Գ. Եղիան , ձգէ լեզուագիտական , մանկավարժական , պատմական , մտածողական և այլ հմտութիւնները , նոյն իսկ հայերէն լեզուի մէջ օրինաւոր հմտութիւն չունի , որով ի լեզուանի ճամբորդութիւնները , որոյ վրայ հիմնած է իւր բոլոր յանդգնութիւնը ։ Բաղդ ալ կան թէ՝ բաղդախնդրութիւն մ՚ընելու նըպատակաւ , Գ. Եղիան գաղթականութեան խօսք մ՚արտաքերեց , որով յաջողեցաւ իւր ցնորական ծախքերը գոցելու համար ապիրք մը գտնելու Միացեալ ընկերութեան քով , քանզի , ինչպէս կը հաստատեն , պարոնը իւր ծախուց մեծագոյն մասը ընկերութեան ըրսաէն քաշեց յանուն գաղթականութեան , և այս բանը գիտնալով է որ կըսեն Շ. Գարահիսարցիք՝ բատակ մը նուէր գրկել չուզեցին Միացեալ ընկերութեան ։ Բաղներ ալ կան թէ՝ Գ. Եղիայի բրած պատմութեանց կէսէն աւելին սուտ է , քանզի նա շատ կը սիրէ այն տեսակ չինծու վիպասանութիւններ և պատմական դէպքեր , որոց մէջ ինք իբր հերոս մը կը ներկայանայ , կամ ալ ազնիւ մարդիկ , որ [illegible] անոր բաժնին յարգ կուտան [illegible] ալ տար , այլ հետաքրքրութեան ցոյց կուտան հասկնալու թէ՛ այս պարոնը վարժապետ՞ էր թէ ճամբորդ՝ եթէ ճամբորդ ինչ բան ունէր սապա Բզիի վարժարանին մէջ , եթէ վարժապետ՝ ինչ բան ունէր արեւու ի Բրէթօն , ի Տրէպիզոն , ի Վան , ի Մուշ , ի Կարին , ի Տփխիս , յերևան , և տարի մը չեղած՝ վերստին աստ ի Շ. Գարահիսար ։ Պիտի բաէք թէ Գ. Եղիայի գիտելու են իբր ամենէն մեծ տեղեկատու , — այդ բանը փորձեցաւ , բայց ի զուր , որովհետև անկարելի է Գ. Եղիայի խօսքերէն բան մը հասկնալ , այնչափ որ անորոշ են և մութ . ճամբորդութենէն ի վեր կարծես քամելեոն մը դարձած է նա . խեղճեկ յականականներով կու գէ գաղափարներ դաշինել . խօսքերուն նայինէ , թէ դեռ վարժապետ է , վարժապետ չէ , ճամբորդ է , ճամբորդ չէ , գաղթականներու տեղ մը չպատրաստեց , այլ ձեռքը վրան դրաւ ևն. ևն ։ Այս այսպէս բլլալով , կը մնայ մեր հայրենասէր ընկերութեան սոյն հանելուկը լուծել տալ ի զգաստութիւն և հանդարտութիւն մարդոց մտաց ։

81 Օգոստ. 25
Շ. Գարահիսար

... Խմբագիր ,

Խրիմեան Ուսումնասիրաց ընկերութեան նուիրատու ազգայնոց ներփակեալ ցուցակը հրատարակելնիդ խնդրելով ,

Մնամ խորին յարգանօք
Ի դիմաց Խրիմեան Ուսումն.
Ընկ. Գանձ. Յանձնախմբի
Լեւոն Սաքէեան

6/18 Նոյ. 1881
Կ. Պոլիս

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՔ
ԽՐԻՄԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆ. ԸՆԿԵՐ.
ՑՈՒՑԱԿ Ա.

Մեծ. Տիարք՝	Ղրշ.
Անտոն Հաճըեան	60
Սարգիս Փիրտըգըեան	40
Առաքել Ալթուն-Տիբբի	40
Միքայէլ Ապատուլլահեան	40
Յովհաննէս Կիւմիւշեան	40
Յարութիւն Փըրտըգլեան	40
Դաւիթ Նալըեան	40
Յարութիւն Նորատունկեան	40
Գէորգ Ապատուլլահեան	20
Մկրտիչ Գափանօղեան	20
Պետրոս Գարաւկէօղեան	20
Յարութիւն Շահվէքիլեան	20
Տիգրան Կիւմիւշկէրտանեան	20
Պօղոս Գըրբիէլեան	20
Յովհաննէս Արշակունի	20
Աւետիս Պէշլիեան	20
Յովակիմ Անդրէասեան	20
Արիկ Գալճեան	20
Ալիքսան Աբրահամեան	20
Գաբրիէլ Էլիկիւզէլեան	20
Յակոբ Տէրոնեան	20
Յովհաննէս Գալէզեան	20
Պալի Պալօեան	20
Տիգրան Նուսսֆեան	20
Վարդան Պալիկեան	20
Սեպուհ Տէմիրճիպաշեան	20
Ալիքսան Խօրասանճեան	20
Գաբրիէլ Հարէնց	20
Աւետիս Գօլօլեան	20
Մարտիկ Գօլօլեան	20
Սարգիս Թօփհանէլեան	20
Յակոբ Արշակ	20
Միհրան Սէթեան	20
Խաչիկ Թօփհանէլեան	20
Սահակ Ղազարոսեան	20
Արիկ Ունճեան	20
Միքայէլ Փորթուգալեան	20
Բարսեղ Հալաճեան	20
Պետրոս Կիւլպէզեան	20
Յարութիւն Տէմիրճեան	10
Մկրտիչ Անդրէասեան	10
Միքայէլ Արփաճեան	10
Խաչատուր Ալլահվէրտեան	10
Գէորգ Այվազեան	10
Ռուբէն Պալըգճեան	10
Յակոբ Պօտուրեան	10
Յովհաննէս Դաւութեան	10
Գէորգ Դըլըճեան	10
Անդրէաս Ճանփէօլեան	10
Յակոբ Համամճեան	10
Յակոբ Պօղոսեան	10
Վիչէն Դատտեան	10
Յակոբ Դուզէն	10
Վարդան Յովհաննէսեան	10
Յովսէփ Նուսսֆեան	10
Միհրան Չօպանեան	10
Կարապետ Սըվաճեան	10
Աւետիս Եօրտումեան	10

(Շարունակելի)

ետմէմիշ տէյիլիմ . . . —տէտի Բեեր քեքելէեէրէք . —Իմտի , սիզ նիչին պանա էօյլէ պիր ֆէնալըգ եափմագլըղը տիւշիւնմէքտէյիտինիզ . . .

—Պէնիմ նիյէթիմ , մութլագա սիզի պէլ իթմէքլիք օլմատըգտան , չու թէքլիֆ իթմիշիմ մահալլէ, պէնիմ իլէ ուզլաշըլըզնըզ թագտիրտէ իտէ , պիթթին պիթթինիմ տէօնիփ էմնիյէթլէ պալընաճաղըմըզա , վէ պունտան տա գաթի նազար. օլ վագըթ, հէմ պիր սըրմէէրէ նայիլ օլաճագըմ, վէ հէմ տէ պէն , Բօզ Պօնչուն իլէ Մարիխալ Տէրէյինտէն սիզին իտիգամըլըզը ալաճագըմ , էվէթ օյլայմըզտըզ ։

Պու լագըրտըլար իւզէրինէ Մէրգում մէճրա հալն կէօղէրի բարլամաա պաշլատըլար ։

—Սահիհէն մէյտանտան իւթիգամըմ ալաճա՞գմըսընըզ , — տէյի սիւալ իլէտի Մէրգում ։

—Էվէթ , սիզէ նամուսում իւզէրինէ եէմին իտէրիմ քի , էվվէթ . . . ։

—Տէմէք սիզ քի . իւբխինէ սախի , վէ ալէյհտար Մարիխիալէ , լագըմ կէլէն ֆէնալըգը եափաճագմըսընըզ ։

—Էվէթ , պաշըմըն մէրգում Մարիխիալըն աղզը իւթթիգամ իտէճէկիմ տիր . . . էվէթ . . . մէրգումա բէք չօգ ֆէնալըգլար եաբաճագըմ տըր . . . ։

—Իմտի , էօյլէ օլունճա , բէք ալէա , իւթէարիկինիզ կիպի եափար , թէքմիլ թէքլիֆինիզի գապուլ իտէրիմ . . . —էվվէլա օլ արգատաշլըգընըզ հիբրայէէի նագլ իտէյիմ , սիզի սա , մէգրիպ քէօզլէրի ...ի կըրըզընա կիրիշիրիզ , վէ էկէր ...կէր ֆիէաթէնը վիրիր իսէնիզ ...մըրըմ . . . մախիմ եա , անըն տէկէրի չօգտուր . . . ։

—Օլ պապաէ բահամը գօլայ իւզրէ օլունուզ , պէն սիզի բազարլըղա կիրիշմէքլիկէ պիլէ հաճաթ պըրագմայըզ , մէհէնին գըլաբըմ ։

—Իմտի սիւյլէյինիզ , նագլ իտէյիմ . . . —Նասըլ քի պիլմէքտէնիզ , պէնտէնիզ , Մարիխալըն մագատտէմէսի աչագըլըգ իթմէքտէ օլտուղում հալտէ , Բօզ Պօնչուն տա , մէրգումուն խանէսինտէ մէքիւսարճըլըգ իթմէքտէ իտի . . . —պունա , մալիւմ եա , տօգուզ սէնէ օլմուշ տուր , պէն օլ վագըթլարտա , բրանկութա կիթմիշ օլմագլըղըմ , տիրայէր գըզըր , հիչ պիլմէզ իտիմ , պանա տախի , պաշգա պատըլը գուտար, հիւրմէթ ու րիա-յէթ իթմէքտէ իտիլէր . . . —պէն Բօզ Պօնչունա վուրուլտում, վէ աշգ ու սէվտաայընտան տէլի օլաճագ տըմ . . . —պէն մէրգումէյէ , բէնիմի սէվտէգիմի չալըշըրտըմ ձամէրգումէ տախի պէնի ,—տէւամ գայրէթ վէ հիւզ վէրմէգ իւթիգամէնին , պիթթապի թէշէ սըգըշտըրտըմ , գիլիթարըճէ արթ.

տըր վէ պիլէմէլիմ , ուշագ Նէճիպլէ Մէրիխէլըլ Նէֆիքէթ վէ հազըրտէմէզ պիրէ , պիր չօգ օլմայլալ մէրգումէ . չինքի , մէրգումէ պէնտէն ետալընըղ մահապպէթինի էսիրկէմէյիփ , իլէ , փարասըն պուլունտըգա տախի , պէնտէն պիթթին պիթթինի պիրաղ տէ չէվիրմէքտէ , վէ ամէրթա պէնիմ իլէ էյլէնմէքտէ իտի . . . —Մսամ աշգ ու սէվտասընըն թէսիրինտէն միւթէ-էսսիր օլմուշ տիւշիւնմէքտէ իտիմ պիրաղ պէն արամ թէմուր ու թահսիլ իւզէրէ ... պէն հալ իսէ մէրգում քէնտի պէնտէն սէվտիկիմ պէնտէն հալինի տէ , պէնի տաիմա պուլունտէկէ , վէ արտէ , հէր գիւնիմի պալըգճըլար , տօլայ վէ մէյ-հանապէթինի գարշըլըգլըղ իթտիւլէրիմ իլէ միւսարատիլթէ , ալլահ գըլըմ տէր , վէ պէնիմ սէվտիքիմ էմինէլիմ , վէ պանա քէնտինի պէկէնտիրտի ... ։

Բիր կիւն , պու մարթի աբճըլըգ , պանա ... իւլմ իւլմ ալտըմ , պիր փէճէմ էհաւսըղ ... պէնտէնիմ իլէ ձապալամ էմէնի էսարի . ։

—Սիզ օլ վագըթ Հալըզբէտ , Օրդուն պէնի իգէրինէ մարտաղ մէյղանասընտա իշ կէօղ, վէ Մարխալըն իւ սանը պաշ տանըշմագ պիլ պէլաա մէզալըմ դիր . . . —Մէգէլէս ... նէսի պիլիմէգտէ մըսընըզ ։

—Էվվէթ , պիլիրիմ . . . —տէյի ճէվապ վէրտի ժան Բէյո ։

—Պիր կիւն , Բօզ Պօնչունըն սանընտա , քիւչիւք գարդաշընըն անախթարընը կէօրտիւմ , վէ մէգփիր անախըթար սայլանըլ , մէրգումէնին , սաաթ ու պիրաէ անչըսը ըն հալէ չըլլընի հօր թարզ տըր , վէ սապահանա պըրագըր մըգ վէրտիմ , հէլէ իսէ , մէրգումէնին կէօղէթ . մէքրիւհէ պաշլամըշ տըր , վէ էւէլլէն տէ մակիրլերինէ պաշ լարտըմ , չիւնքի , հալտըմ , հուֆֆա . չօգ էխսիզ պիր սէս օլմագ . պաշէ չէք ... ։

«Պունուն իւզէրինէ , սիզոէ բէք ալէա իւզ չինէպիլիրմիշ , իւզէրիմէ , հաստէն գիւէտ պիր քիւլտիւրգ հայալ օլմագ պաշլատը ։

«Պասէհա , բէք ալէա անլաշըլըր , Բօզուն , չէհիրտէ պիր տաշըճ գալըմըշ տը իսէ , բիճն , քիւմ օտասըանը , պիր սաղ բէյթի գալիլէյ պիլտէմէքլիմէն , էվինէ վարմագ ամ պիր չէյ սէօյլէտիմ . . . ։

«Պիթթապի, պէն Մարխալ հաղ-գընա չիւբհէէ գօհնա օլտուղում , իւնե պաշգալարըն կիւնահլարընը սաճաղ գալտըմ . չիւնքի , օլ վագթլարտա , մէրգումէնին մէքէն կիպի հէմէ տաիմա գալընտան գըրգըշ հաքարէթ իտիւ . . . ։

«Պիր կիւնէ , սաաթ ու պիրաէն էվվէլ հէբ դարէ ինիւրաում պիր էբէ տէ կէօլչէնիէ , վէ մէրգումէնին հէբ չարչընէ պէքլէտի , վէ տարգըն ...

տան կիթթի . . . ։

«Մարխալ Տէրէյինին , էնկաւվինէ , էնիւլ վէ իւր աղաճլար իլէ մէշգէյլէն պիր պաղչէ օրթասըն-տա վագ պիր քէօշկիւ վար իտի ։

«Մէկէր իսէ մէրգումէ , թօղլու օրալա կիթմէքտէ իմիշ . . . —չօրպաճըմը պանա թէրճիհ իթմէքտէ իմիշ . . . —Մարխալ մէրգումէէ աչըգ օլտուղունտան , հաֆթատա իքի տէֆա թէֆա օրատա պուլունմագտա իմիշլէր ։ —Պունու կէօղլէրիմ իլէ կէօրմիւքտէն սօնրա , արթըգ չիւբհէէ մահալ գալմամըշ իքէն տախի , պէն սինէ չիւբհէլի ճայըր կէօրմէքտէ, էօյլէ պիր չէյ պիր չէյ թանըմագ իթթէմիշ . . . —Հաղըգաթէն աշգ ու սէվտա ատամը պուտալա գըլմագտա տըր , պինան կէօղլէրիլէ կէօրտիւքիւնէ պիլէ ինանմագ իստէմէզ տիր ։

«Պիր կիւն , բօզթակէլթիքիմ , պէզիմ էֆէնտի , մազլումէմա պուլունմագտա իտի . . . —Պէն քէնտի էլիմէ , իւլէրինէ փարա տանըշըր պուլունմագտա հալէ , մէրգումա պիր մէթհալ թէյլին իթիմ . . . —Մէրգում , մէթհալ տարասը , գըշլարըը էնտախի , —(պէնպէլլի միւնակէրէճէթին էնէսին իպարէթ օլմայը պիլմէքտէ իտի) , — մէթհալը մէրգումէնէ աչտը , վէ անընէ ֆիւրէնկիւն քիւլհանէ կէօտիւրմէլի էրթէսի կիւնիւ օլմագ պաշլամըշ տը ֆէնա օլտուղու , չիւն-

ԻԽԹԱՐ

Տիւսթիւրումուն տօղուզունճու ճիւզիւ պու կիւն չըգմըշ տըր ։

* * *

Տիւսթիւրումուզ չիմտիքի հալ սաթըլմագտա տըր Իսթանպօլտա քէօրրիւ եագմընտա սուճու Պօղոս աղա տիւքքեանընտա, վէ Պաղչէ գաբուսունտա, Մաիսին պուլունտուղու ճէլալ պէյ խանը գարշըսընտա 23 նումէրօլու սաաթճը տիւքքեանընտա, վէ Պազար այի ճատտէսինտէքի Թիւրքճէ քիթապճը տիւքքեանլարընտա, վէ Իսթանպօլտա քէօրրիւ պաշընտա, Վալիտէ խանը գաբուսու եանընտա վագըֆ քիթապճը մաղազասընտա, վէ Ուզուն չարշըտա Ֆրէնքեան քիթապճը տիւքքեանընտա, վէ Պէյօղլունտա, Թագսիմտէ Սարրաֆ Յովհաննէս աղա Մկրտիչեան տիւքքեանընտա .

Պիր ճիւզիւ 1 ղուրուշ տուր ։

* * *

Տիւսթիւրումուզա թայմնէ եազըլմագըը արզու իտէն զաթլարըն, Իզմիրտէ Միսաք էֆէնտի Մօրուքեանա, Թրապզօնտա Վարդան էֆէնտի Խոշեանա, Քիրասօնտա մուալլիմ մէքթէպ Վահան էֆէնտիյէ, Պալըքէսիրտէ Միհրան էֆէնտի Պալըագճեանա, Պուրսատա Թէօֆիլոս էֆէնտի Պալեօնեանա, Խարբերտէ Յովակիմ էֆէնտի Սարգիսեանա իւխթարա հիմմէթ իթմէլէրի ։

* * *

Իսթանպօլ քէօրրիւ եանընտա, Վալիտէ խանը գաբուսու իթխիսալինտէ 4 նումէրօլու քիթապխանէյի Օսմանիյէ, հէր նէվի իթարիխ, Ռօման, թէաթրօ քիթապլարը, նիզամնամէլէր վէ սայիր հէր լիսանտան, հէր ճինս մէքթէպ քիթապլարի ֆիրաւան օլունմագտա օլտուղունտան, թէշրիֆ պույուրան զաթլարըն, հէր վէճհիլէ մէմնուն գըլընաճագլարը պէեան օլունուր ։

Մաճէլլի մէզգուրտա, պիզիմ Տիւսթիւրլար վէ Թուճճար Գըլլար տախի սաթըլըր ։

* * *

Էօրաքը Փարիսէն, Գալաթածըլար պաշը խարիճինտէ, Էտիրնէլի Գէօրգ աղանըն Թիւթիւնճիւ տիւքքեանընտա տախի սաթըլմագտա տըր ։

ՊԻՐ ՄԱՇՈՒՔԷՆԻՆ ԳԱԹԼԻ ԵԷՏԻ ՏՈՒԼՊԵՐԼԷՐ ՎԷ ԵԷՏԻ ԱԼԻՄԼԷՐ

Եէտի Տիւլպէրլէր, եանի Կիւզէլ գըզլար նամընտա օլան վէ նիչէ գըսսէ իլէ մէմլու, վէ ղաեէթլէ էյլէնճէլի օլան հիքեայէ իլէ զամանըմըզըն պէրու նամտար օլան Եէտի Ալիմլէր հիքեաեէսի, լիսան ու էլֆազը թաահիհ վէ եէնիտէն թապ օլունարագ, Գավաֆեան վէ սայիր քիթապխանէլէրտէ էհվէն ֆիաթ իլէ սաթըլմագտա տըր ։

* * *

ՄԷՎՍԻՄՆԱՄԷ

1882 սէնէսինէ մախսուս

Պու իսմ իլէ պու սէֆէ պու անէ տէկին Բումճա լիսան իւզրէ Գազամիս տիւնմէքլէ մաարուֆ պուլունան սիեագտէ պիր բիսալէ, հէր քիթապճըլարտա սաթըլմագտա օլուպ, պունտա իսմի նիւճում վէ արզա սայիր ղաեէթլէ մէրաղը թահրիք իտիճի վէ պիլինմէսի բէք էլզէմ գըսաճըգ մալումաթլարտան մաատա, բիւեուկ հագգընտա տա էյլէնճէլի մանէալար մունտէրիճ օլուպ, ֆիաթը տա էհվէն օլտուղունտան, հէր քէսին օգումասը թավսիյէ օլունուր ։

ԻԼԱՆԱԹ

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

1 . . 145 . . Գալաթատա Թօզ գօբարանտա Մէզարլըգ ճատտէսինտէ պէրմուճիպի խարիթա եիւզ գըրգ պէշ զիրա պիր գըթա արսայի վագֆիէյի հալիեէնին պիւթիւնիւ ։

1 . . 85 . . Գալաթատա Թօզ գօբարանտա Մէզարլըգ ճատտէսինտէ պէրմուճիպի խարիթա սէքսէն պէշ զիրա պիր գըթա արսայի վագֆիէյի հալիեէնին պիւթիւնիւ ։

2 . . 155 . . Գալաթատա Թօզ գօբարանտա Մէզարլըգ ճատտէսինտէ պէր մուճիպի խարիթա եիւզ էլլի պէշ զիրա պիր գըթա արսայի վագֆիէյի հալիեէնին պիւթիւնիւ ։

4 . . 130 . . Գալաթատա Թօզ գօբարանտա Մէզարլըգ ճատտէսինտէ պէր մուճիպի խարիթա եիւզ օթուզ զիրա պիր գըթա արսայի վագֆիէյի հալիեէնին պիւթիւնիւ ։

5 . . 162 . . Գալաթատա Թօզ գօբարանտա, Մէզարլըգ ճատտէսինտէ, պէր մուճիպի խարիթա եիւզ ալթմըշ իքի զիրա պիր գըթա արսայի վագֆիէյի հալիեէնին պիւթիւնիւ ։

6 . . 70 . . Գալաթատա Թօզ գօբարանտա, Մէզարլըգ ճատտէսինտէ, պէր մուճիպի խարիթա եէթմիշ զիրա պիր գըթա արսայի վագֆիէյի հալիեէնին պիւթիւնիւ ։

7 . . 200 . . Գալաթատա Թօզ գօբարանտա, Մէզարլըգ ճատտէսինտէ, պէր մուճիպի խարիթա իքի եիւզ զիրա պիր գըթա արսայի վագֆիէյի հալիեէնին պիւթիւնիւ ։

8 . . 100 . . Գալաթատա Թօզ գօբարանտա, Մէզարլըգ ճատտէսինտէ, պէր մուճիպի խարիթա եիւզ զիրա արսայի վագֆիէյի հալիեէնին պիւթիւնիւ ։

9 . . 91 . . Գալաթատա Թօզ գօբարանտա, Մէզարլըգ ճատտէսինտէ, պէր մուճիպի խարիթա տօգսան պիր զիրա պիր գըթա արսայի վագֆիէյի հալիեէնին պիւթիւնիւ ։

10 . . 94 . . Գալաթատա Թօզ գօբարանտա, Մէզարլըգ ճատտէսինտէ, պէր մուճիպի խարիթա տօգսան տէօրթ զիրա պիր գըթա արսայի վագֆիէյի հալիեէնին պիւթիւնիւ ։

11 . . 115 . . Գալաթատա Թօզ գօբարանտա, Մէզարլըգ ճատտէսինտէ, պէր մուճիպի խարիթա եիւզ օն պէշ զիրա պիր գըթա արսայի վագֆիէյի հալիեէնին պիւթիւնիւ ։

12 . . 100 . . Գալաթատա Թօզ գօբարանտա, Մէզարլըգ ճատտէսինտէ, պէր մուճիպի խարիթա եիւզ օն լիւ զիրա պիր գըթա արսայի վագֆիէյի հալիեէնին պիւթիւնիւ ։

Պալատէ մուհարրէր վագըֆ արազալարըն հէյէթէթի թէֆթիշիյէյի էվգաֆտան թանզիմ օլունան բաբօրթ վէ խարիթա մուճիպինճէ, մուզայէտէլէրի մուզարրէր պուլունտուղունտան, իշպու տօգսան եէտի սէնէսի Թըշրինի սանինին տօգուզունճու բազար իրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն, մուայեէն օլան իւչ այ միւտտէթ իլանընըն իճրասի սէֆասը օլան օն պէշ կիւն միւտտէթ դալիպ օլանլարըն բէյ աքչէսիյլէ պէրապէր մահլուլաթ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իճապ էտէ օլարագ իլան օլունուր ։

ՏՕԳԹՕՐ ՄԻՀՐԱՆ ԷՖԷՆՏԻ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Պէյօղլուտա, Ս. Օհան Ոսկեբերան քիլիսէսի գարշըսընտա, 48 նումէրօլու խանէսինտէ, հէր կիւն սապահտան սաաթ 6եա գատար պուլունաճագը կիպի, սալը վէ ճումա կիւնլէրի տախի սաաթ կէճէն 6ըա գատար, մէճճանէն խասթալարը գապուլ իտէճէքտիր. վէ Իսթանպօլտա, Նըշանճըտա, Մուստաֆա ճատտէսինտէ, 53 նումէրօլու խանէյի թախսիս իտէրէք, հէր կիւն սաաթ 8տէն աքշամա գատար պուլունաճագ, վէ մաճէլլի մէզգուրտէ բէրշէմպէ վէ բազար իրթէսի կիւնլէրի սաաթ 8տէն 10ա գատար, մէճճանէն քէնտիսինէ կէլէնլէրի գապուլ իտէճէք տիր ։

Տօգթօր Զարդարեան էֆէնտի, քէնտուսյէ միւրաճաաթ իտէն բէյքօզլէրի հէր ճիհէթլէ մէմնուն իթմէքլիկէ չալըշաճագը մուլլըու, Իսթանպօլտա մէրթիպ իյլէտիկի խանէտէ, բէյֆօզլէրի բահալը իլաճ տէրմէք վէ մէճճանէն գըլմագ նիյէթինէ, հէր նէվի ֆէտաքեարլըղը իճրա իյլէմիշ տիր, վէ ումարըզ քի, մէզքիւր հէմխիէհալի, գրիպալի, սահէէ հօշնուտ վէ միւթէշէքքիր օլաճագ տըր ։

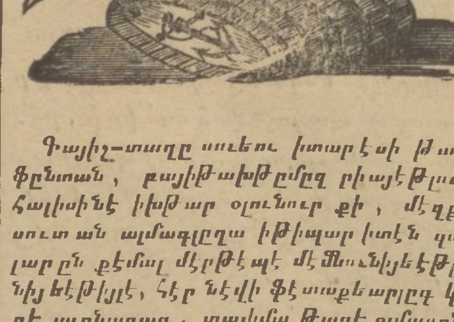

Գայիշ-տաշը սուլու խարէսի թարաֆընտան, բայիթախթըմըզ բիայէթլէ էհալիսինէ իխթար օլունուր քի, մէզքիւր սուտան ալմագըա իթիպար իտէն զաթլարըն քէմալ մէրթէպէ մէմնունիյէթլէրի նիյէթիլէ, հէր նէվի ֆէտաքեարլըղ կէօզէ ալընարագ, տայիմա թագէ օլմասընա վէ քէնտի թալիպի հալինտէ պուլունմասընա, սայ ու իգտամ օլունմագտա տըր ։

Պէյօղլու, Գալաթա, Իսթանպօլ վէ սայիր մահալլէլէր իչին, պիր չէքէ պիր, վէ եախօտ քիւչիւք իքի ֆըչը սու իչին, քէնտի խանէլէրինէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, պիր չէյրէք մէճիտ թալէպ օլունմագտա իսէ տէ, կիւնտէ պէշ ֆըչըտան զիյատէ ալան զաթլար իլէ, այրըճա բազարլըգ տախի օլունապիլիր էք տիր ։

Բիւյէթլու էհալյէ պիր գօլայլըգ օլմագ իչին, արզու իտէն զաթլարա, պիլէթ տէֆթէրլէրի տախի իթա օլունաճագ տըր ։

Մէզքիւր սուտան իչինէ, պաշգա սու միւրիւմճքուք հիչ պիր օլմագ իչին, բիւյէթլու միւշթէրիլէրիմիզին, ֆըչըլարըն իւզէրինտէ պուլունան ֆըչը վէ կէմի միւհիւրլէրինէ եաֆթայար պուլունմասընա, տիգգաթ քէմալիլէ պուլունմալարը րիճա օլունուր ։

Բիւյէթլու միւշթէրիլէր, չիմտիքի հալտէ, քէնտի էմլէքլէրինի վիրմէք իչին, Իսթանպօլտա Սիրքէճի իսքէլէսինտէ, վագըֆ 31 նումէրօլու մաղազաեա, վէ Պէյօղլունտա, սահիլտէ Քէրէսթէճի սօգաղընտա քային 11 նումէրօլու տէբօեա, վէ Պէյօղլունտա տախի, Թագսիմտէ, միւլքէթ Բումելիանըն Այ Թրիատա քիլիսէսի հավլուսունտա վագը տէբօեա թէշրիֆ իյլէմէլէրի լիւթֆար օլունուր ։

500,000 Frs

A GAGNER

500,000 ՖՐԱՆԳ

ԳԱԶԱՆԸԼԱՃԱՔ

Շու եէնի Աղճէ բիանգօսունտա գազանըլաբիլէճէք էն եիւքսէք վէ էն ֆայտէլի բիանգօ մէզքիւր մէպլաղ օլաճագ տըր ։ Մէզքիւր բիանգօ, Համպուրկ (Ալմանեա) հիւքիւմէթի թարաֆընտան թաստիգ օլունմուշ տուր ։ Մէպլաղը մէզքիւրուն թէմամըյլա թէէմինիյէսի իչուն, Հիւքիւմէթի մէզքիւրէ պիւթիւն խազինէ ֆօնտօլարը իլէ մէսուլ պուլունմագտա տըր ։ Պու բիանգօտա 50,800 պիլէթ գազանաճագ, վէ գազանըլաճագ մէպլաղըն եէքիւնիւ 11,015,425 ֆրանք օլաճագ տըր, վէ մէպլաղը մէզքիւր, եէտի թագսիթտէ թէէմինիյէ օլունաճագ տըր ։ Բիանգօնուն չէքիլէճէկի կիւն, բէսմի սուրէթտէ թայինի օլունմուշ օլտուղունտան, բէյօղըն վէ սէրիան չէքիլէճէք տիր ։ Իլք չէքիլէճէք բիանգօ իչուն

Ապոֆրանկօ 14 Դեկամպրէ

[illegible]

Եօգարըտա կէօրիւլտիւյիւ կիպի, էն եիւքսէք բիանգօ, 500,000 ֆրանք գազանաճագ տըր ։ Պունտան պաշգա, 512500, 187500, 125000, 75000, 62000 պիլէթլէր տախի վարտըր։ 50000, 37500, 31250, 25000, 18750, 15000, 125000, 10000, 7500, 6250, 5000, 3750, 2500, 1875, 1500, 1250, 625, 375, 262, 250, 187, 172, 155, 125 իլէ վէ ղայրիհիմ, բէք չօգ պիլէթլէր պուլունմագտա տըր ։

Էն ուֆագ գազանան պիլէթ 25 ֆրանք տըր ։ Հասըլը, 50,800 պիլէթ գազանաճագ

11,015,425 ֆրանգ

Պիլէթլէրին ֆիաթլարը բէսմէն թային օլունմուշ տուր ։ պիրինճի թագսիթին հէր բիանգօսու իչին թամ պիլէթ 7 ֆրանք 50 սանթիմ, եարըմ պիլէթ 3 ֆր. 25 սանթիմ, բուպ պիլէթ 1 ֆր. 60 սանթիմ ։ Պիւթիւն պիլէթլէր սալ վէ Հիւքիւմէթին սամղասընը հավի տիրլէր։ Էմիրլէր, հանկը մէմլէքէթին օլուրսա օլսուն, պանգա պիլէթլէրիյլէ, եախօտ Ալմանեա, Ֆրանսա, Ավստրիա, Ինկիլթէրա վէ ղայրիհիմ իւզէրինէ, բօսթա վասըթասըյլա բօլիչա չէքիլէպիլիր ։ Էմիրլէրի ախզ իտէր իթմէզ, պիլէթլէրի գարալը մէքթուպլար իլէ վէ բօսթա իլէ սահիպլէրինէ իրսալ իտէրիզ ։ Հէր իրսալըմըզտա, չէքիլէճէք կիւնլէրի թային իտէն բէսմի բրօկրամընը տախի մէճճանէն կէօնտէրիրիզ, վէ հէր տէֆա բիանգօ չէքիլտիքտէն սօնրա, պիլէթ սահիպլէրինէ, գազանան պիլէթլէրին լիսթասընը կէօնտէրիրիզ ։

ԻԶԱՆԹԱԼ ՎԷ ԳՈՒՄԲ.

[illegible]

ՀԱՄՊՈՒՐԿ (Ալմանեա)

Bureau principal de Loterie
Isenthal & Cie
Hambourg (Allemagne)

Հէր Էվրօբա լիսանլարըյլա միւքեաթէպէ իտէրիզ։ Պիր մէքթուպ Շարգտան Համպուրկա 180 սանթիմ վասըլ օլուր ։

ՔՐԷՄ ՏԸ ՐՕԶ ՏԸ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

Եիւզէ կիւզէլլիք վիրմէք իչին, իլմի սըհհէթէ մուվաֆըգ ասըրէթտէ պիր Ին Պու Թէրթիպ բասան չօգ գէլիք վէ կիւլիւզ Թէրթիպի . լէհճէէ բութլիեատէ կիւթազէլիք վիրմէքտէ տիր ։

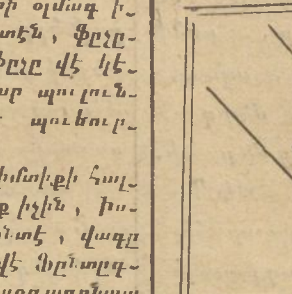

ԳՐԷՄ ՏԷ ՐՕԶ ՏԸ ԼԱ ՎԻՐԺԻՆԻ

Եիւզտէ պուլունան գըզարմըգ լէքէլէրինի, վէ սոլկունլուղը, վէ գըզարթըլը վէ էմալլէրի տէֆ վէ մահվ իտէրլէր ։

Թօալէթէ տայիր օլան պու կիւզէլ թէրթիպ իլէ, պիւյիւք զաթլարըն իշթիհարը էտտէն իլէ պէքլէմէքտէ օլտուգլարը լէթաֆէթ, կէրէք լէհճէէ վէ կէրէք ումուզլարա, գօլլարա վէ էլլէրէ, բէք ալէա վէրիլէպիլիր ։

Եալընըզ Պրէթուարթ վէ գումբ. ֆապրիգասընտա թէրթիպ օլունուպ, վէ Թիւրքիատա տէբօզիթօսու իսէ, եալընըզ մուսիւ Ջէրվաթի վէ Ֆազէանըն Գալաթատա Ասմալընտա վագը մաղազասը տըր ։

FERNET—BRANCA

ՖԷՐՆԷ-ՊԸՐԱՆԳԱ

ՄԻԼԱՆԸՆ ՊԸՐԱՆԳԱ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻ, ԻԹԱԼԵԱ ԳԸՐԱԼԸ ՆԷԶԱՐԵՐՆԱ ԻԹԻՐԻԶԱ ԻՏԷՆԼԷՐԻ ԻԹԱ ԻԹՄԷՔՏԷ ՏԻՐԼԷՐ

Եւկիրմի սէնէ իթիպարտա չէօհրէթ պուլտուղտան մաատա, Ամէրիգատա, Հինտիսթանտա, Շարգտա, վէ Մըսըրտա տախի իթիպար գազանմըշլար տըր, պունտանտա մաատա, 1878 սէ Բարիզ, Ֆիլատէլֆիա վէ Վիեննա սէրկիլէրինտէ տախի միտալ ախզ իյլէմիշլէր տիր ։

ՖԷՐՆԱ ՊԸՐԱՆԳԱ սըհհէթ հագգընտա բէք միւթէպէր Թութուլմուշ տուր, պաթագլըգ պուլունան մէմլէքէթլէրտէ, նէօպէթ իլէ կէլէն սըթմալարը, վէ պուլանըգ հազմթալըգլարը, վէ պա խուսուս գօլէրանը տէֆ իթմէք իչին, հէքիմլէր թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ տուր ։

ՖԷՐՆԱ ՊԸՐԱՆԳԱ, Թաամը հազմ իթտիրիր, հարարէթի թէսքին իտէր, իշթահը աչար, պաշ աղրըսընը տէֆ իտէր, վէ սինիրլէրէ գուվվէթ վիրիր ։

Պու սու, հէր պիր մէզքիւրաթա միւրաճաաթ տըր ։ Հէր կիւն եէմէքտէն էվվէլ ալընըր ։ Եէմէքտէն սօնրա տախի, հազմը թաամ իչին էյի տիր ։ Մէզքիւր սուեու վէրմութ իլէ, Շարապ իլէ, Սէյզ սուեու իլէ վէ Գահվէ իլէ գարըշտըրըպ իչմէլի ։

Կէրէք պու Ֆէրնէ Պըրանգա, վէ կէրէք մէզքիւր ֆապրիգանըն Վէրմութու, Իսթանպօլտա էն միւթէպէր գահվէճի, չէքէրճի, միւպէյիաթ վէ պագգալ սաթըլմագտա պուլունուր ։

Թագլիտինտէն իհթիյաթ լազըմ տըր ։

Թօբտան ալմագ իսթէյէնլէրին ԳԱԼԱԹԱՏԱ, ԳԱՐԱՔԷՕՅՏԷ եալընըզ Միւսիւ ENEA A. LEVIյէ միւրաճաաթ իտիպ, վէ Թաշրալարտա տախի, աճէնթօլարընա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Բարիզ, 22 Նոյ.	
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 3 %	85-70
" " 5 %	116 30
Էսհամը Ումումիէ աչըլըշ	13- 7 1/2
" " գափանըշ	13- 2 1/2
1865 Իսթիգրազը	92-
1869 "	74-
1873 "	63-
Բումէլի չիմէնտիֆ. թահվիլ.	83-
Օսմանլը Պանգասը	755-
Դրէտի Լիօնէ	860-
Բուս ֆօնտօսու 5 % (1877	83-
Բումանըն Շարգ իսթիգրազը	60-1/4
Իթալիա ֆօնտօսու	89-50
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	361-25
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը	27-7/8
Դամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-24
Բարիզ, (Պուլվար) 22 Նոյ.	
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5 %	114-23 3/4
Էսհամը Ումումիէ	12-85
Լօնտրա 22 Նոյ.	
Ինկիլիզ գօնսօլիտի	100-3/16
Էսհամը Ումումիէ աչըլըշ	13-
" " գափանըշ	13-
1865 Իսթիգրազը	16-
1869 "	14-1/2
1871 "	72-
1872 (Պօնտի Թրէզօր)	25-1/4
1873 "	13-3/8
Տէվլէթի Ալիէնին 1877 իսթիգրազը	85-1/2
Օսմանլը Պանգասը	19-1/4
Բուսիա իսթիգրազը 1873	91-
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	71-5/8
" իմթիեազլը (չիմէնտ.)	92-7/8
Տաիրա սանիէ	70-1/4
Մըսըրըն Դօմէն իսթիգրազը	94-1/4
1877 Մուաֆիյէթ էսհամը	103-1/8
Դամպիօ Բարիզ	25-56
Վիեննա, 22 Նոյ.	
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	118-85
Բումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	25-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. Ումում. Նոյ. 10 ագշամ. գբ.	13-33
" " Նոյ. 11 պաշ. ...	13-31
" " Էն եիւքսէք	13-30
" " Էն աշաղը	13-25
" " Սաաթ 5 տէ	13-26
1863 Իսթիգ. (Մուրթօն) 6 % ֆ.	85-
1865 " " 6 % ֆ.	78-
1869 " (Բինար) 6 % ֆ.	72-
1872 " (Պօնտու Թրէզօր	25-
1873 " (Բինար) 6 % ֆ.	69-
Բումէլի չիմէնտօֆէր	51-1/4
Բաբօր ղուրուշ	12-
Հէվալէսիզ "	12-1/4
Ալթըն ֆայիզի %	8-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Դրէտի Ժէնէրալ 6 %	6 25
Սօսիէթէ Ժէն 6 %	5-15
Իսթանպօլ Պանգասը	11-10
Սօսիէթէ Օթօման	4- 5
Թրամվայ 6 %	380-
Լամբիօն (մատէն)	155-

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՌԻԱՃԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղըրուշտան	Ղր. փ.
Ինկիլիզ լիրասը	109 20
Ֆրանսըզ ալթունու	87-12
Բօյ	89-20
Դրիմից ալթունու	51-20
Պէեազ մէճիտիյէ	107-30
Մէթալիգ	203-1/4
Պէշլիք	208-
Ալթըլըգ	126-
Պագըր	625-
Գարպօն գայիմէսի գարիք	860-

ԳԱՅՄԷՆԻՆ ՌԻԱՃԸ

Էն եիւքսէք	1020-
Էն աշաղը	1020-
Սաաթ 5 տէ	1020-

ՍԱՀԻՊ Դ.ԱԶԷԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՕՍԵԱՆ